

Isa Alvarez Baladre Euskal Herriko Jendeetako kideari elkarrizketa.

1.- Euskal Autonomia Erkidegoan, oro har, zein da desberdintasunaren bilakaera eta horren ondorioak?

Ikusten duguna da bilakaera oso txarra dela maila guztietan. Pandemiaren bi urte horiek egoera batzuk larriagotu dituzte, eta lehen hainbeste ez ziren pobrezia-kasu asko ere agerian utzi dituzte. Hasierako konfinamenduek gosearen ilarak luzeago bihurtu zituzten, eta mota guztietako laguntza-eskaria biderkatu egin zen. Beste krisi batzuetan ez bezala, non pertsona batzuek faktura batzuk ordaintzeari uzten zioten, konfinatuta egon behar izateak etxebizitzarekin zerikusia zuenak lehentasuna izatea eragiten zuen, eta janarirako erabil zitekeen zatia oso murriztua izan zen, eta horrek pertsona asko janari-bankuetara edota jantoki sozialetara joatera behartu zituen.

Gainera, kalean bizi diren pertsonen gero eta indarkeria handiagoa jasan dute. Pandemiaren hasieran, poliziak eraso egin zien askori, kalean egoteagatik, eta txertoak, maskarak eta beste hainbat baliabide ez dituzte eskura izan. Krisiaren aurrean, maila lokalean zein globalean arindu beharrean, sistemak bere burua berretsi nahi duela ikusi dugu, eta horrek polaritatea eta desberdintasunak areagotzea dakar, DNAren zati garrantzitsuak baitira. Gainera, lehen ere eskasak ziren gizarte-zerbitzuen gainbeherak are mugatuagoak bihurtu ditu baliabide baliagarri gisa. Horren guztiaren ondorioz, pertsona asko gero eta egoera larriagoetan daude, eta egoera horiek gero eta zailagoak dira konpontzen sareen laguntzarekin. Pandemia horrek kanpoan utzi ditu, berriz ere, baliabideak eta eskubideak eskuratzeko maila guztietan, eremu oso periferikoetan bizi zirenak.

2.- Baladretik, zer egiten ari zarete eta zer egitea eskatzen duzue?

EAEko gure tokiko errealitateetatik Baladre programan parte hartzen dugun kolektibok laguntza eta salaketa sozialeko ekintzak egiten dizkiegu sufritzen duten pertsonen: etxegabetzen direnetatik kalean bizi direnak, iragaitzako migratzaileak, DSBE jaso ezin dutenak edo DSBE eteten, mozten eta iraungitzen dutenak.

Gure jomuga nagusia udaleko gizarte-zerbitzuak dira, bizitzari eusteko baliabiderik ez dutenen eskubideak lortzeko atea baitira. Lanbideren gehiegikeriak ahaztu gabe, baina gizarte-zerbitzuak konprometituz baliabide materialen erabateko gabezia-egoerak saihesteko. Gainera, gizarte-erakundeekin, sindikatuekin eta hirugarren sektoreko erakundeekin koordinatzen gara, gizarte-zerbitzuak erakunde pribatuetara bideratzea eta presioa saihesteko, zerbitzu publikoen ardurak izan beharko luketen behar materialak bete ditzaten. Ildo horretan, gure eskaera nagusietako bat da Gizarte Larrialdietarako Laguntzak eskubide subjektibo gisa garatzea, DSBE bezala, eta etxebizitzako prestazio

osagarria DSBEtik bereiztea, pertsona eta familia asko eskubidetik kanpo geratzen direlako, baldintzak ez betetzeagatik edo aurrekonturik ez izateagatik.

Bestalde, segur aski, arrakala soziala dezente txikituko litzateke osasun-zerbitzuekin gertatzen den bezala, gizarte-zerbitzuen lehen mailako arretak arreta komunitarioa garatuko balu, arazo kolektiboak aipatuz, hala nola alokairuen prezio onartezina, hornidurak, lan-prekarietatea eta enplegu duin eta kalitatezkoen gabezia, elikadura txarra, pertsonak beren egoera pertsonalengatik erantzule egin eta erruduntzat jo beharreen, gizarte-arazoei erantzuten dietenean. Nolanahi ere, guk lanean jarraitzen dugu Berdinen Oinarrizko Errenta bezalako baliabideak eraikitze eta aldarrikatzeko.

3.- Nola baloratzen duzue Baladetik Euskadiko Oinarrizko Errenta Baldintzagaberako Herri Ekimen Legegilea -<https://rentabasica.eus/es/> -?

Uste dugu guri ez dagokigula aktiboki parte hartzen ez dugun ekimen hau baloratzea. Aurreko LHEa bezala ez jotzea eta Oinarrizko Errenta zer den eta zer ez den nahasterik ez sortzea nahi dugu.

Iruditzen zaigu pena izan dela energiak ez jartzea DSBEaren erreformak ekarriko duen eskubide-murrizketa saihesten, erreformarekin eskatuko zaizkigun baldintzak ez betetzeagatik jasotzaileentzat eta sistematik aterako garenontzat ekar dezakeen neurrian. Guk Berdinen Oinarrizko Errentaren lehen fasearen ezarpenaren aldeko apustua egiten dugu, pilaketa kapitalista eta erakundeek jabetza pribaturako, lan-esplotaziorako eta pobreziaren feminizaziorako duten zeregin bermatzailea zalantzan jartzea ekarriko duena,

Europako Berdinen Oinarrizko Errentarako Funtsean arreta jartzeko. Pertsona pobretuenen babesgabetasunaren aurrean oinarrizko eskubideak eta eskubide sozialak bermatzeko funtsezko tresnatzat jotzen dugu, kontuan hartuta aberastasuna metatzea dela jomuga, pobretzearekin amaitzeko modu bakarra baita. Eta ikuspegi ekofeministatik, oso kontuan hartu behar da, planetaren mugak eta emakumeen egoera jasanezina argi uzten ari baitira larrialdiak ezin duela itxaron.